

1

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink. 2014 -12- 05	
Diariernr. RSN-2013-0689	
15	Aktbil. 16

Uppsala 2014-11-25

Samarbetsorganisationen för Invandrarföreningar i Uppsala (SIU)

Summeringsrapport 2013-2014

Skola för Alla

Inledning

Projektet är del i det arbetet SIU drivit sedan 2009 vilket är att vara den resurs i civilsamhället som aktivt jobbar för integration inom alla områden vi kan påverka.

Bakgrund

”Skolorna organiserar undervisningen för nyanlända elever så att de avskiljs och isoleras från övriga elever. Därmed införlivas de inte i den sociala gemenskapen. Nyanlända elever upplever att de inte blir visade respekt och hänsyn för sina olika bakgrunder”. (Skolinspektionen rapport Utbildning för nyanlända elever 2009, s 13)

Under projektet Uppsala Vision 2030 kom vi i kontakt med skolungdomar i familjer och även ensamkommande barn som visade tecken på ett annat utanförskap än vad vi har sett tidigare. Vi insåg att fler barn/ungdomar än någonsin kommer hit från orosdrabbade områden och väldigt många fler än tidigare är i gymnasieåldern och är sårbara på grund av deras utsatta familjesituation, den enorma skolpressen att hinna med hela grundskolan under väldigt kort tid för att sedan slussas ut i vanliga klasser, inte ha möjlighet och val att delta i aktiviteter ungdomar vanligtvis använder för att skapa band, och allvarligast brist på referenser i det nya hemlandet som ökade känslan av utanförskap.

Skolan behöver stöd och hjälp med att skapa en integrationsprocess inom skolans ramar. Och att utifrån deras verksamhet eller begränsningar ta hjälp av SIUs metoder, kan vi hjälpa de börja arbetet, för att sedan förvalta och förfina dessa så metoderna kan bli del av ordinarie verksamhet.

Vad är Skola för Alla

Ett treårigt projekt som går ut på att medvetet och konkret jobba med integration i skolan. Inkludera nyanlända elever i skolgemenskapen och skapa en ömsesidig integrationsprocess. Och för gymnasieelever att ge dem chansen att komma i kontakt med jämgamla svenska skolkamrater även utanför skolan.

Det är ett långsiktigt arbete som ska hjälpa lärare och skolledning i arbetet med nyanlända inom skola och för att positivt påverka ungdomar.

Projektet syftar till att hjälpa nyanlända elever få en chans att göra bra ifrån sig i skolan och i det nya samhället. Vi är måna om att jobba i syftet att även förebygga mobbning, kränkning och diskriminering mellan nyanlända elever och deras skolkamrater.

Projektet ska skapa en plattform främst inom skolan där nyanlända elever och "vanliga" klasser kommer i kontakt med varandra och får, på likadana villkor, ta del av varandras referenser och kultur. Och på så sätt underlätta för ungdomarna utslussningen till andra skolor eller ut på arbetsmarknaden.

På grund av att många av ungdomarna kommer hit i äldre ålder och många är dessutom ensamkommande ser vi att det är ytterst viktigt att de får komma i kontakt med bland andra Arbetsförmedlingen och frågor som rör arbetslivet och framtiden. Vi vill påverka dem positivt att använda sig av antingen yrkesutbildning eller fortsatta studier på universitetet.

Hur vi går tillväga

- En elev från ordinarie klass faddrar en elev från språkintröduktion (sprint) / förberedelseklassen (fbk).
- **Aktiviteter och integrationsarbetet är på 3 plan, parallellt: individnivå, grupp, och eventuellt hela klasser. Dvs. Först, elever faddrar varandra, deltagarna träffas i grupp och lärare fbk/sprint vs. högstadiet-/gymnasieklass faddrar varandra. Sist nämnda innebär att hela klasser samarbetar och har lektioner under skoltid genom aktiviteter.**
- Alla intresserade elever och lärare och hela skolledningen på skolan ingår i projektet. Och alla intresserade familjer likaså. Vi samarbetar nära med skolledningen på skolorna vi kommer till för att förbättra arbetet och se vad som behöver göras mer av.
- Skapa trygghetsband med alla deltagare, elever som lärare.
- Vi träffas i skolan på schemalagd tid och utanför skolan.
- Använda mentorer, unga vuxna med yrkesutbildning eller universitetsutbildning. Ungdomsmentorer kommer från SIUs medlemsföreningar. De jobbar och/eller pluggar, och har utländskbakgrund och varierande år i Sverige. Och vi försöker hålla en jämn fördelning mellan könen.
- Vi samarbetar med alla aktörer i civilsamhället för att även integrera civilsamhället emellan.
- Befinna oss i alla forum för att sprida information om oss och arbetet.
- Vi ser att samarbetet med Uppsala kommun är av oerhörd vikt, för alla men särskilt för de nyanlända ungdomarna på gymnasienivå.
- Diskussion och feedback med styrgruppen.

Första året

Vi jobbade främst med Rosendalsgymnasiet sedan Lundellskaskolan.

Vi börjar alltid med att få med skolledning och elevkår.

Rosendalsgymnasiet: inledningsvis anmälde sig ca 60 elever för att faddras. Därefter utökades det med en hel ”vanlig” klass som anmälde sig.

Lundellskaskolan: officiellt 60 elever gemensamt från sprint och ordinarie klasser. Siffran är mycket blygsam då det går många fler sprintelever på Lundellska än på Rosendal. Vi utökar nu antal anmälda och hoppas officiellt fördubbla antal under hösten -14.

Lundellska är en skola med ett brett studieprogram med exempelvis allt från ekonomistudenter till omvårdnadsstudenter. Vi vet att i de flesta fallen så finns det väldigt liten integrering mellan dessa grupper. Vi är därför måna om att komma in till alla klassrum och se till att blanda deltagare från ordinarietklasserna så även ”vanliga” elever får integreras.

Vi kontaktades på våren även av en lärare på GUC och en elev på Bolandgymnasiet som ansåg att vår närvaro var nödvändig. Sprintklassen ligger på Bolandgymnasiet. Samtal inleddes och vi deltog i en aktivitet. Dock fick vi avvakta på grund av turbulenta förändringar som rör skolorna GUC/Bolandgymnasiet. Nu hoppas vi det har lagt sig lite så vi kan återuppta arbetet. Vi ser Bolandgymnasiet som viktig skola att jobba med. På grund av de svårigheter vi fick rapporterat om genom lärare, kurator och elev men även det att de har yrkesförberedande utbildningar och dessa intresserar många nyanlända elever.

Strax innan sommarlovet inledde vi samarbetet även med Västra Stenhagenskolan. Och även deras kulturcentrum. Vi ska även dra in FBK klassen på Stenhagenskolan som vi har hört är helt isolerad.

Det mycket positiva är nästan **hundra procent av alla nyanlända elever vill vara med**. Det som är **överraskande är att alla lärare och programrektorer känner och tycker lika positivt**. Och alla dem använder sig av samma argument som fick oss att uppmärksamma frågan från start. Att ungdomarna behöver komma i kontakt och skapa relationer med svenska jämnåriga skolkamrater.

I dagsläget jobbar vi officiellt med Rosendalsgymnasiet, Lundellskaskolan och Västra Stenhagenskolan. Vi har uppmanats av Lundellska att återuppta kontakten igen med Bolandsgymnasiet, vilket vi ser positivt på.

Vi har även i dagarna blivit kontaktade av en nyanländ kille tidigare elev på Lundellska och som numera är elev på Fyrisskolan. Han vill ha dit projektet på grund av deras yrkesutbildningsprogram som lockar många nyanlända som liksom honom har slussats ut, dock att de har svårigheter med utanförskap.

På Västra Stenhagenskolan jobbar vi med högstadieelever. Och vi är jätte positiva och stolta över att även rapportera att skolan fick inleda en ny fas i projektet. Tidigare än vi planerat dessutom.

Aktiviteter:

- Under första året har vi fokuserat mycket på banden mellan projektkoordinator och deltagarna. Och projektet i sig, koordinator och skolledningen. Utan trygghetsbanden skulle arbetet försvagas.
- Många möten och samtal individuellt, i små grupper och med hela klasser med upp till max 3 klasser per aktivitet.
- Möten och samtalsträffar har varit schemalagda i skolan. De har varit utanför skolan mellan faddrar och på våra lokaler. Samtalen har visat sig vara väldigt viktiga. Ungdomarna går med många frågor om framtiden och funderingar om vilka möjligheter de har i Sverige att utvecklas. Och ungdomarna är ju inte en homogen grupp. Det finns olika referenser och olika utgångspunkter.
- Mycket samtal över nätet genom Facebook och på telefon, samtal och sms.
- Skolträffarna är väldigt uppskattade. Ungdomarna får en chans att komma i kontakt med flera och skapa ”kompisgäng”. Där tar vi upp även frågor som lärare eller t o m kurator ”upptäckt”, eller som elever haft funderingar kring. Exempel på det har varit mobbning och jämställdhet.
- Utomhusaktiviteter har varit begränsade än så länge för att skapa trygghet inom skolan. Men med den nya fasen kommer de att bli fler och större med minst 60 personer/aktivitet/månad/skola.
- Under sommaren höll vi i ett sommarläger med Friluftsförbundet.
- Simning för tjejer på Friskis & Sveltis.

På skolan är de, liksom oss, måna om både tjejer och killars välmående. Därför och efter frågan från skolor så har vi bestämt att öppna upp för simning för killar också.

Stort antal pojkar som inte kan, vågar inte lära sig på egen hand och får därför inget betyg pga. det.

- I början var det flera elever i projektet från Rosendal som läste journalist eller hade ambitioner att lära sig mer om kommunikation och media, både sprint och i vanliga klasser. **Därför bestämde vi oss för att öppna upp 30 minuter radiotid på vår radiostation Radio RIU 98,95. Vi ville främst ge de nyanlända en merit på CV.**

Numera sänder en elev som nyligen slussats ut till vanlig klass. Han brukar bjuda in både lärare, forskare och elever från Uppsalas skolor till intervjuer och samtal.

Effekt och resultat

- Genuin positivitet från lärare, skolledning och elever när vi informerar att kommunen och Uppsala politiker vill jobba med att få alla elever att må bättre i skolan.
- Energi till lärare att sammanföra klasslektioner genom våra aktiviteter, vare sig det är på högstadiet eller gymnasiet.
- Även mötet med Arbetsförmedlingen var väldigt uppskattat och viktigt. För båda elever och lärare och särskild de nyanlända på gymnasieskolan. Efter mötet med arbetsförmedlingen i februari insåg vi att många ungdomar hade gått omkring med frågor som rör arbetsmarknaden och blev jätte glada när de fick höra att de kan- och får söka sommarjobb. Mötet var så uppskattat till den grad att när vi väl kom till Lundellskaskolan så upptäckte vi att informationen vi hade sammanställt i form av ett dokument efter mötet med Arbetsförmedlingen och genom Uppsala Kommun användes av sprintlärarna för att informera eleverna, för att studievägledarens information antingen inte var tillfredställande eller tydlig.
- Dessutom så hade alla nyanlända elever som inte skulle få gå sommarskola sökt sommarjobb, och de allra flesta fick ett.
- Lärare och skolledningen har varit överväldigande positiva och ser effekterna i skolan i form av initiativtagande från eleverna.
- Nyanlända eleverna tar för sig lite mer i skolans aktiviteter/kalendarium genom att delta i skolans aktiviteter eller att vara initiativtagare.

- Elevkårer röstar för att aktivt jobba med integration i skolan. Innan vi kom visste inte sprintklasser överhuvudtaget inte vad elevkår var eller vad de gör. Och elevkåren med

lärare hade helt missat att informera och inkludera de nyanlända eleverna. Numera går elevkår in med information till klassen. Och elever från sprint engagerar sig i kårerna.

- Programrektorer väljer att schemalägga skolträffarna. Ett resultat av det goda banden och samarbetet är att de har bestämt att tidigarelägga skolträffar på dagen för att svenska elever inte ska missa att vara med pga. extra jobb eller hobbyaktivitet.
- Projektkoordinator planerar aktiviteter med hela arbetslag på skolan.
- Ungdomsmentorer har fått med sig meriter och erfarenheter som stärkt dem i ledarskapsrollen.
- **Ett oerhört viktigt resultat, och som vi är stolta över att ha redan uppnått och hoppas jobba mer på är att klasser kommer att faddra varandra.**

På Västra Stenhagenskolan och Rosendalsgymnasiet och snart även Lundellskaskolan, har lärare bestämt sig för att medvetet inkludera projektet med skolundervisning.

Programrektorer och lärare inkluderar nu sprint/fbk klassernas undervisning med skolans ordinarieklasser utanför skolan under skoltid, och inom skolan. Detta gör att projektet inleder en ny viktig fas, tidigare än väntat. Och projektet blir större.

Att det sker redan nu betyder att skolorna är i behov av oss och att vi har skapat det nödvändiga bandet för att förbättra arbetet.

- Vi kommer att även jobba parallellt med ungdomarna som slussats ut till vanliga klasser. De har uttryckt en önskan att ha månatliga stödgruppsamtal, vilket vi ser positivt på, att de vill fortsätta med oss.
- Projektet har en stor efterfrågan från lärare och man vill att det fortsätter för att man hoppas att genom oss hjälpa skolan ta de första stegen som behöver för att normalisera arbetet med integration i skolan.
- **Ryktet har nått utanför Uppsala stad och lärare i Gimo och Sigtuna** har även tagit kontakt med förfrågan att låta oss även jobba på deras skolor.
- Under projektets gång upptäckte vi att för de nyanlända ungdomarna på gymnasienivå så är frågan om jobb större än vi tidigare har trott. De är väldigt måna om att ta reda på mer om arbetsmarknaden, var man vänder sig, hur man går till väga osv.

Därför hoppas vi att vi kan få till flera möten med Arbetsförmedlingen. Eller att återigen öppna upp för samtal om mötet mellan Arbetsförmedlingen och nyanlända gymnasieelever.

Detsamma har de uttryckt om Uppsala kommun. De vill se vilka som sitter där, vad man gör, hur det styrs, varför osv. Att få komma nära de personer som styr och ställer är något väldigt främmande för de flesta nyanlända. Vi hoppas ta ut de på besök till Uppsala kommun och sedan till Riksdagshuset för att öka intresset för demokrati och demokratiska frågor och principer.

SIU-
Samarbetsorganisationen
för Invandrarföreningar i
Uppsala

SKOLA FÖR ALLA!

SIU, Skola För Alla 2013-2014

Rosendal gymnasiet, 14 bilder, Lundellska skolan, 8 bilder

Västra Stengåhen skola, 12 bilder, Idrott, midsommar och drakeflyg dagen

Projekt som en process: träffa rektor, elevkåren, informations möte till skolpersonal, Informationsmöte till Sprint elever, informationsmöte till skolelever, workshop, mentorer, gruppsamtal, individsamtal, kulturaktiviteter, sommar läger, gemensamma resa, stödsamtal, och radiosändningar.

<http://www.siuppsala.se/skola-for-alla>